

Robustne živali v trajnostnih mešanih sistemih proste reje (ROAM-FREE) 2021-2023

ERA-NET projekt, ki ga financira CORE Organic Cofund, okvirni program Evropske komisije Obzorje 2020 za raziskave in inovacije, pogodba št. 727495.

EKOLOŠKA REJ PRAŠIČEV

Ekološka reja prašičev mora zagotavljati visoke standarde dobrega počutja živali:

- Živali morajo imeti možnost izvajanja vrstno specifičnih vedenj. Prašiči so močno motivirani za izražanje naravnega vedenja, kot je ritje, raziskovanje okolice, izgradnja gnezda.
- Prašiči morajo imeti reden dostop do zunanjih površin.
- Prašiče je treba krmiti z ekološko krmo, pri čemer je vsaj 60 % krme za rastlinojede živali pridelano na kmetiji.

V ekološki reji se prednostno redi avtohtone pasme, saj se lahko prilagodijo lokalnim razmeram brez negativnega vpliva na njihovo dobrobit.

TRIJE NAČINI REJE PRAŠIČEV V EKOLOŠKIH REJAH

Slika 1: Prašiči rejeni v hlevu s stalnim dostopom na prosto (Kmetija Žgajnar).

Slika 2: Reja prašičev na prostem (CSR Vremščica).

Slika 3: Kombiniran sistem - nekatere kategorije prašičev so rejene v hlevu, drugi na prostem. Npr. breje svinje na prostem in doječe svinje v hlevu (Kmetija Žgajnar).

CSR VREMŠČICA

Center za sonaravno rekultiviranje se nahaja na Vremščici. Živali različnih vrst sobivajo na istem pašniku. Pozimi so vse živali nastanjene v hlevu ali mobilnem zatočišču, nastlanem s slamo. V drugih mesecih so na pašnikih, kjer jim senco delajo drevesa, grmičevje in mobilna zatočišča. Vodo imajo stalno na voljo, prašiči pa dobijo krmo dvakrat dnevno v korita.

Rejne živali:

- 20 krškopoljskih prašičev
- 507 ovc pasme istrska pramenka
- 5 krav pasme cika

Slika: Sobivanje istrskih pramenk in krškopoljskih prašičev na pašniku.

Površine:

- 250 ha pašnih površin
- 110 ha kosnih površin

Letna pridelava:

- Lastna pridelava sena
- 550 jagenj
- 25 000 L ovčjega mleka

ROAM FREE projekt v Sloveniji

V sklopu projekta smo v ekoloških rejah prašičev v sobivanju z drugim živalskimi vrstami:

1. Ocenili nivo dobrobiti prašičev
2. Določali koncentracijo stresnih hormonov.
3. Določali koncentracijo serumskega vitamina D.
4. Preverjali zdravstveno stanje prašičev s kliničnim pregledom in pregledom krvne slike.

KMETIJA ŽGAJNAR

Ekološka kmetija, locirana na Primorskem. Na kmetiji je del prašičev v hlevu, nastlanem s slamo (svinje z mladiči). Drugi prašiči na paši, ali pa v hlevu z dostopom do zunanjih površin. Pozimi so vsi prašiči v hlevu. Prašiči na paši imajo na voljo zavetja v obliki zemljank. Krmljeni so po volji, s stalnim dostopom do krme in vode.

Rejne živali:

- 300 krškopoljskih prašičev
- 180 krav molznic rjave pasme
- 11 krav pasme cika

Slika: Pašnik za prašiče na kmetiji Žgajnar, na katerem imajo prašiči zavetje v obliki dveh zemljank.

Površine:

- 317 ha zemlje
- 110 ha njiv

Letna pridelava:

- Lastna pridelava sena
- 1 000 000 L mleka
- Pridelava mesa in mesnih izdelkov
- Jogurti, skute, smetana, sir → lastna znamka

